

Ny EU-dom omkring bødeberegning ved overtrædelse af reglerne om udlevering af diagramark eller digitale data

EU-domstolen har taget stilling til et præjudicielt spørgsmål forelagt af kassationsdomstolen i Italien om fortolkningen af Kontrolapparatforordningen artikel 15, stk. 7. Spørgsmålet går ud på, hvorvidt en fører af et køretøj på tilsynsmyndighedernes forlangende skal kunne forevise diagramarkene for den pågældende dag og de forudgående 28 dage.



Sagens baggrund

Det præjudicielle spørgsmål til EU-domstolen blev fremsat i forbindelse med to sager behandlet ved retten i Firenze (Italien), der vedrørte faktiske omstændigheder tilbage fra 2013, hvorfor sagens juridiske omdrejningspunkt er Kontrolapparatforordningen, som i dag er erstattet af Takografforordningen i 2014 - det er imidlertid uden betydning for det principielle i sagen.

Forelæggelsen af det præjudicielle spørgsmål for EU-domstolen havde til formål at afklare om artikel 15, stk. 7 skal fortolkes således, at den for så vidt angår føreren af et køretøj foreskriver en enkelt samlet adfærd med den konsekvens, at føreren ved manglende overholdelse heraf begår en enkelt overtrædelse og skal pålægges en enkelt sanktion, eller om den nævnte artikel - ved anvendelse af strafkumulation - kan føre til lige så mange overtrædelser og sanktioner som antallet af dage, for hvilke diagramark for det fastsatte tidsrum (pågældende dag og de forudgående 28 dage) ikke kan forevises.

EU-domstolens fortolkning

EU-domstolen fandt, at artikel 15, stk. 7 alene fastsætter en enkelt forpligtelse, der omfatter hele den samlede periode og ikke flere særskilte forpligtelser for hver af de omhandlede dage eller for hvert af de tilsvarende diagramark. Tilsideættelse af den forpligtelse, der er indført ved artikel 15, stk. 7, udgør således en enkelt overtrædelse, der består i, at det er umuligt for den pågældende fører på kontroltidspunktet at forevise alle eller en del af disse 29 diagramark.

EU-domstolen konstaterede derfor, at en sådan overtrædelse kun skal give anledning til en enkelt sanktion, der bør beregnes på baggrund af de kriterier, der fremgår af Køre- og hviletidsforordningen artikel 19, der bestemmer, at medlemsstaterne skal fastsætte sanktioner for overtrædelse af Kontrolapparatforordningen og Køre- og hviletidsforordningen, der skal være effektive og stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Om overtrædelse af Kontrolapparatforordningen artikel 15, stk. 7 anføres det i dommens præmisser, at sanktionen bør afspejle overtrædelsens grovhed, der stiger i takt med antallet af diagramark, som føreren ikke kan forevise, da en sådan overtrædelse hindrer effektiv kontrol af førerens arbejdsvilkår og overholdelsen af færdselssikkerheden over flere dage.

Selvom sanktionen derfor bør afspejle omfanget af overtrædelsens grovhed, herunder antal manglende diagramark, kan tilsynsmyndighederne ifølge EU-Domstolen dog ikke blot foranledige strafudmålingen efter princippet om absolut kumulation.

EU-dommen i dansk kontekst

I Danmark følger det af færdselslovens §118a, stk. 5 jf. stk. 2, at der skal ske sammenlægning af bødestraffen for hver overtrædelse, når der er begået flere overtrædelser af bestemmelserne i forskrifterne udstedt i medfør af §86a, stk. 1, således Køre- og hviletidsforordningen, Takografforordningen eller køre- og hviletidsbekendtgørelsen (princippet om absolut kumulation).

På nuværende tidspunkt er førerens forpligtelse til på tilsynsmyndighedens forlangende at forevise diagramark for den pågældende dag og de forudgående 28 dage hjemlet i Takografforordningen artikel 36.

Ifølge Kommissionen forordning (EU) 2016/403 af 18. marts 2016 udgør en overtrædelse af Takografforordningen artikel 36 en meget alvorlig overtrædelse (VSI), der ifølge forarbejderne til færdselsloven bør takseres til kr. 6.000 pr. overtrædelse for virksomhederne.

Sammenholdes EU-domstolens afgørelse med dansk praksis, bliver det derfor væsentligt for fremtiden, at politiet og anklagemyndigheden anskuer manglende udlevering af oplysninger under Takografforordningen artikel 36 som én overtrædelse, der dækker den samlede periode og beregner bøden ud fra en proportionalitetsbetragtning fremfor at akkumulere bøden i takt med antal dage, hvor der ikke kan fremvises diagramark. Ligeledes kan man overveje, om EU-domstolens afgørelse også har afsmittende virkning på andre områder, hvor dansk politi og anklagemyndighed ligeledes kumulerer takstmæssige bøder pr. overtrædelse uden skelen til størrelsen af den samlede bøde.



ULLA FABRICIUS
ADVOKAT (H), PARTNER

(+45) 77 40 10 12

UF@NJORDLAW.COM